

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 9.

Stockholm den 2 Mars 1911.

4:e årg.

Prenumerationspris: 1/4 år .. kr. 4: 50 1/2 år .. kr. 2: 50 3/4 " " " 3: 50 1 år " " " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11-12. Sthlm 1911, F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
--	--	--	--	---

Professor Reuterskiölds rösträttsutredning.

När den svenska kvinnorösträttsrörelsens verkställande utskott sistlidne oktober besökte den juris professor i Uppsala, som af regeringen fått uppdrag att verkställa den del af rösträttsutredningen som skulle behandla de länder, där reformen genomförts, förklarade han dels, att han ansåg sin uppgift endast omfatta den historiska och statsrättsliga sidan af saken, och dels, att hans studier hade gifvit honom det intryck, att det var omöjligt att därpå grunda några praktiskt politiska slutsatser, allra minst angående folkökningsförhållanden och dylikt. Och i det nu föreliggande arbetet betonar han också "den moderna vetenskapens neutralitet i frågan huruvida i ett visst land förutsättningarna för kvinnorösträtts genomförande äro förhanden eller ej."

Prof. Reuterskiöld synes mig också ärligen ha sökt genomföra en opartisk och neutral ståndpunkt till den fråga han behandlar, och det tyckes mig ligga inte så liten öfverdiikt i det sätt, hvarpå en radikal hufvudstadstidning nyss sökt utnyttja hans statsrättsliga ståndpunkt i polemiken mot "unghögerynpunkter". Det är en betydande skillnad mellan hans objektiva sätt att taga sin uppgift och den illa dolda motsträfvighet, hvarmed löneredningskommittén, att döma af dess nyligen i Dagny refererade betänkande, gått till sitt värf i frågan om kvinnliga statstjänster.

Af det 368 sidor digra arbetet i k. m:ts vanliga kvartformat innehålla endast 115 sidor den egentliga utredningen. Resten är bilagor, mestadels, naturligt nog, på en-

gelska och som det förefal'er mig, synnerligen opartiskt valda. Man finner här bl. a. statistiska tabeller rörande de amerikanska kvinnornas begagnande af sin valrätt och sammanställningar af uppgifter angående genomförandet af humanitära lagändringar i kvinnorösträttsstater och i andra. Men man finner också intressanta aftryck, ett efter ett original af 1903(!), som endast varit i maskinskrift tillgängligt, ur motståndares och vänners vittnesbörd angående sakens verkningar i Colorado o. s. v. Läsaren finner det kanske anmärkningsvärdt, att de en gång ur okänd tidsskrift citerade motståndarne mestadels äro relativt okända privatpersoner, journalister och dylika, medan kvinnorösträttsens lofprisare utgöras af guvernörer, domare och politiska personligheter, för att icke tala om de numera allt vanligare rekommendationer af reformen, hvilka utgått från själfva de respektive riksdagarne. Men i så fall bör man minnas, att aldrig de politiska personligheterna och i Förenta staterna icke heller ämbetsmännen kunna intaga en fullt oberoende ställning till en så betydande väljarkår, som kvinnorna utgöra i de ifrågakörande länderna. De officiella vittnesbörderna i denna fråga skulle därför stundom kunna tänkas vara mindre vederhäftiga än de privata.

I alla händelser finner man med stort nöje bland dessa bilagor många af de kraftigaste agitationsskrifter för saken, som öfver hufvud taget existera i europeisk och amerikansk litteratur, och hit skulle man också kunna räkna den franske deputeranden Buissons till ett riks-

dagsutskott afgifna innehållsrika rapport. För den, som förut teoretiskt sysslat med kvinnorösträtten, är naturligtvis det mesta af dessa skrifter gamla bekanta, men för de flesta bland de svenska myndigheter, som nu få utredningen i sina händer — och de lära inte bli så få, eftersom upplagan lär gå på 3,000 exemplar — torde de ha åtskilligt nytt att förkunna. Vi kunna sålunda glädja oss åt, att den agitation, som eljest så sälan når just dem, som bäst behöfva den, nu genom statens försorg blir dem påtvingad. Bland bilagorna förefinnas åtskilliga skrivelser, i allmänhet korta och intetsägande, från dem af våra beskickningar, som blifvit ålagda att gå utredningen tillhanda med litteratur i frågan från de respektive länderna. Ett undantag bland dessa är förre envoyéns i Washington, Lagercrantz, som trots aktningvärda försök att vara opartisk, då och då faller ur sin roll och låter afvogheten sticka fram.

För att nu öfvergå från de digra bilagorna till den jämförelsevis tunna utredningen, så sönderfaller denna dels i en resonnerande del, som också är den intressantaste, nämligen framställning och kritik af skälen för och emot — dels i en historik, där förf. i särskilda kapitel behandlar kvinnorösträttens historia i de anglosachsiska länderna, i det kontinentala Europa och i Sveriges grannländer.

Historiken erbjuder naturligtvis föga nytt, men den är omsorgsfullt gjord och ger den första öfversiktliga framställning af saken på vårt språk, hvarvid särskildt de invecklade amerikanska rösträttsförhållandena få en synnerligen klar belysning, den man förut mödosamt fått leta sig till ur den bokstafiligen som andligen rätt ohandterliga amerikanska kvinnorösträttshistorien. Man önskade endast, att förf. vid sitt framhållande af den amerikanska rösträttsrörelsens relativt obetydliga resultat — endast fem stater eröfrade — också hade ägnat större uppmärksamhet åt den hindrande faktor, som den oupphörliga invandringen dock måste vara. Beträffande kvinnorösträtten på Nya Zeeland antecknar jag med tillfredsställelse att, såsom också af en vetenskaplig framställning kunnat väntas, förf. alldeles ignorerat journalisten Sellmans af högerpressen på sista tiden så ofta med förtjusning begagnade agitationsskrifter med syfte att misstänkliggöra de australiska ländernas socialpolitik. I stället konstaterar förf., att hittills endast tillfredsställande resultat af kvinnorösträtten på Nya Zeeland varit att anteckna och att i Australien, där saken knappast haft några tydligare verkningar alls, ej heller de af motståndarne förutspådda skadliga följderna visat sig inträffa.

I afseende på England afhåller han sig från tidningspressens vanliga utnyttjande af suffraget-taktiken i syfte att misstänkliggöra hela saken och konstaterar nyktert och fullt riktigt, att den stegrat allmänhetens uppmärksamhet och intresse därför "anipatiskt såväl som sympatiskt". Beträffande engelska regeringens hållning på senare tid, finner han, att den helt enkelt beror på att meningarna om saken inom densamma gått i sär, och han finner tydligen icke att rösträttskrafvets förverkligande i England är någon omöjlighet.

Hvad de öfriga länderna angår, så frapperas man icke så litet af att förf. anser, att det är i Frankrike, som den moderna kvinnorörelsen "gjort de största framstegen och mest vunnit terräng", om han också erkänner, att denna utveckling egentligen ägt rum på sista tiden, då kvinnorna i stor utsträckning blifvit själförsörjande eller genom uppfostran mera mottagliga för den nuvarandetidens andliga strömningar. Då han emellertid sedan måste nämna 1848 års förbud för kvinnor att tillhöra eller bilda politiska föreningar och vidare konstatera, att här liksom i öfriga kontinentala länder icke ens den kommunala rösträtten finns genomförd för kvinna, blir man en smula betänksam. Man skulle bli det ännu mera, om det ingått i förf:s uppgift att nämna hurusom t. ex. trycket af code Napoleon ända till senaste tider hvilat öfver de länder, som Napoleon behärskat, och detta alldeles särskildt i Frankrike, där exempelvis eftersökandet af fäder till oäkta barn ännu torde vara förbjudet och gift kvinna först 1907 fått rätt att förvalta sin arbetsförtjänst. I själfva verket lär nog de romanska kvinnornas hela skaplyune, påverkad som det är sedan århundraden af den katolska uppfattningen af äktenskapet med dess naturliga följder: tidiga, af föräldrarna uppgjorda giftermål utan möjlighet till skilsmässa, vara en högst svärbearbetad mark för kvinnorörelsen. Hvilken betydelse en konservativ konvens har för den franska kvinnan, finner man ju också af det faktum, att de franska kvinnorna själfva i så jämförelsevis ringa grad begagnat det tillträde till universiteten, som aldrig nekats dem, och vidare af de svältlöner, som tilldelas dem i de merendels ringa stats-tjänster, som stå dem öppna. Men om förf. med "kvinnorörelse" menar icke kvinnornas egen kamp för sina rättigheter utan männens förklarliga kamp för realiserandet af den allmänna rösträttens abstrakta idé just i det land, där denna idé först framträdde, då får man kanske med blick på senaste parlamentariska företeelser i Frankrike ge honom rätt. Hans slutsats blir i alla händelser märklig nog: att måhända Frankrike ännu en gång skulle kunna komma att bli den ledande makten på representationsrättens område "genom att finna och formulera den nya princip, som för kvinnorösträttens behöliga beaktande vid den allmänna rösträttens organisation är nödvändig."

Men om Frankrike ännu icke varit beredt att utdraga konsekvenserna af de allmänna rösträttsprinciper det själfvalt uppställt, så ha i stället två andra länder varit det, nämligen just våra närmaste grannländer, Norge och Finland. Äfven det tredje, Danmark, synes snart vara beredt till detsamma, om man får döma af danska regeringens nu på nyåret framlagda grundlagsändringsförslag, där just kvinnorösträtten är upptagen. Vid första påseende brukar detta faktum anses för den svenska kvinnliga rösträttsrörelsen ytterst generande, och naturligt är ju också utländingars häpnad öfver det misstroendeotum Sveriges män i stället oupphörligt gett sina egna landsmanninnor, hvilkas rösträttsrörelse af främlingar anses som världens bäst organiserade. Lika naturligt är, om vi själfva ofta åberopa Norge och Finland som ef-

Juvel- Guld- & Emalj arbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
4 Fredsgatan 4.

CLARA SMITT-DRYSELIUS,
BADLÄKARE.
ELEKTRISKA LJUSINSTITUTET,
 24 B Grefvregatan 24 B, STOCKHOLM. A. T. 4225.

Inre, nervösa och reumatiska lidanden, ägghvita, sockersjuka, sömnlöshet m. m.
 Specialitet: Kvinnosjukdomar.

terföljansvärdt exempel för våra lagstiftare. Jag har alltid plägat varna för dylika jämförelser, inte bara därför att Norge på grund af sin forna unionspolitik och Finland på grund af sin delvis revolutionära ställning icke kunna betraktas som mönster för ett land med gammal och stadgad författningsutveckling som Sverige, utan också därför att vår statsrätt hvilar på helt andra grunder än våra grannländers, hvilkas författningar ju äro mer eller mindre kalkerade på den franska författningstypen. Prof. Reuterskiöld har just i denna fråga gett oss en ypperlig handräckning, som jag hoppas kommer lagom för att hindra oss att vid kongressen på äkta svenskt manér byka våra trasor i all världens åsyn. Han påvisar icke blott hur litet vi ha att inhämta af erfarenheter rörande kvinnans rösträtt i Norge, där den hunnit verka endast ett år, och i Finland, där den nu i fyra år hindrats att verka genom de oupphörliga landtdagsupplösningarna. Utan han betonar också hur teoretiskt utpekulerade efter franska revolutionens mönster både de danska, norska och finska författningarna äro, medan däremot det svenska statsskicket organiskt framvuxit ur vår egen historias äkta germanska traditioner och lika litet som Englands eller Tysklands i sin politiska rätt upptagit de franska principerna. Jag kan inte hjälpa, att när man ända till leda blifvit van vid att se svenskar på näsan i stoftet inte bara för de s. k. "stora kulturländernas" utan också för våra grannländers snabba utveckling, så gör det ett storsvenskt hjärta godt att höra rent ut sägas, att denna utveckling knappast ur statsrättslig synpunkt skulle vara af större betydelse för oss — "där ej det geografiska grännelaget, stamfrändskapen mellan folken och deras kulturella samhörighet samt Sveriges ställning såsom den ledande nordiska makten gjorde ett beaktande äfven där af särskildt önsklig."

Och med detta för hvarje historiker fullt berättigade framhållande af den svenska statens politiska organisation — "den jämte England högst utvecklade" af alla de europeiska staternas, som förf. säger — komma vi lämpligen öfver till den intressantaste men också minst lättlästa delen af arbetet. Det är den framställning af skälen för och emot kvinnorösträtten, där man trots sig kunna lyssna fram ett helt statsrättsligt "unghögerprogram".

LYDIA WAHLSTRÖM

Riksdagen.

Sedan konstitutionsutskottet tillstyrkt herr Sandströms motion om tillägg till lagen om folkskoleväsendet i vissa städer i syfte att äfven gift kvinna må kunna väljas till ledamot af folkskolestyrelse ha nu riksdagens kamrar utan debatt eller votering godkändt förslaget.

Våra ärade läsare

uppmannas värdsamt att ifrigt verka för DAGNYS spridning genom värfvande af nya prenumeranter.

Kvinnor som universitetslärare.

Uppsala-fakulteternas utlåtanden.

Lämnade löneregleringskommitténs förslag till grunder för svenska kvinnors utnämmande till vissa professurer åtskilligt öfrigt att önska, så ha icke heller universitetsfakulteternas utlåtanden varit ägnade att tillfredsställa förhoppningarna på ett för kvinnornas intressen gynnsamt afgörande af denna sak. Nu ha också såväl Uppsala som Lunds större akademiska konsistorium afstyrkt, att löneregleringskommitténs förslag må läggas till grund för beslut i ärendet.

Vi redogöra i dag i korthet för fakulteternas i Uppsala utlåtanden och börja då med juridiska fakulteten, som anser, att det endast under förutsättning att kvinna tillerkännes behörighet att kunna bekläda professorsbefattningar i allmänhet vid universiteten bör ifrågakomma, att hon må kunna utses till professor inom juridiska fakulteten; att emellertid under denna förutsättning kvinna må kunna kallas till jur. professor i den ordning gällande universitetsstatuter bestämma, att kvinna äfven må efter därom gjord framställning kunna af konungen förklaras berättigad att söka viss ledig professorsbefattning, därest efter vederbörande akademiska myndigheters hörande hennes skicklighet till ämbetet synes vara uppenbar, men att kvinna icke i öfrigt må tillerkännas behörighet att efter ansökan utnännas till professor inom jur. fakulteten, samt att anledning ej finnes att göra skillnad mellan olika professurer inom jur. fakulteten i fråga om möjlighet för kvinna att bekläda desamma.

Medicinska fakulteten framhåller, att den korta tid, som gifvits fakulteten, ej tillåtit önskvärd granskning af förslaget. Fakulteten afstyrker emellertid kommitténs förslag, att prosektors- och laboratorbefattningarna göras tillgängliga för kvinnor, då dessa platser kunna anses utgöra den bästa utbildning för motsvarande professurer och hvilka professurer, enligt förslaget, ej skulle göras tillgängliga för kvinnor.

Humanistiska sektionen anser, att kvinnan blott i ytterst sällsynta fall lämpar sig för universitetslärarekallet; att aflöning för man bör, åtminstone på de områden hvarom här är fråga, under i öfrigt lika omständigheter sättas högre än för kvinna med hänsyn till arbetsprestationen; sektionen håller på bestämmelsen att kvinna, som träder i äktenskap, därvid skall anses ha frånträdt sin befattning, men anser att den förebragta utredningen är i väsentliga punkter ofullständig och missvisande och icke kan med trygghet läggas till grund för lagstiftning i ämnet.

Matematisk-naturvetenskapliga sektionen afstyrker äfven förslaget i dess nuvarande form och vänder sig särskildt mot pensionsåldern, 60 år; föreslår i stället 55 år.

Teologiska fakulteten förklarar att dess lärarbefattningar icke beröras af förslaget men att fakulteten som sådan icke har något att erinra mot detsamma.

Till dessa uttalanden foga vi ett utdrag ur ett anförande, som inom humanistiska sektionen hölls i frågan

MOT ROSEN

har Salubrin visat sig vara ett verksamt medel, och många hafva befriat sig från återkommande ansiktsros medelst Salubrinbehandling. Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specerich och Färgaffärer. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

och hvilket utan tvifvel besitter sitt kuriositetsintresse. Talaren yttrade bl. a.:

"En kvinna kan på grund af sin ställning till den manliga ungdomen icke verka på samma sätt intellektuellt och moraliskt fostrande som en manlig kollega. Men denna sida är inom universitetet till och med viktigare än den rent katedrala."

Vi tillåta oss att undra, ifall talaren, i sin nitälskan för det moraliskt fostrande momentet, icke tänkt något på huru saken då ställer sig med de kvinnliga studenterna och den manlige universitetsläraren? Eller är moralen från tal:s utgångspunkt sedd blott i fara, när läraren är kvinna? Vi fråga, emedan det icke är oss möjligt att själfva tillfredsställande reda ut saken. Någct faller oss emellertid just nu in, kanske hade tal. glömt bort, att det dock numera finnes äfven kvinnliga studenter vid våra universitet.

Vidare yttrade tal.:

"Hvad angår gift kvinna är klart, att hon ej bör beklåda statsämbete. Hennes plikter som maka och moder taga all hennes tid och kraft i anspråk. Hon kan ej samtidigt sköta två platser. Hennes pliktuppfyllelse i stats-tjänsten skall i regel, huru samvetsgrant hon än vill fylla sin plats, stanna på ytan, ty hela hennes själ lever i en annan värld. Men, invänder man, om hon icke har barn? Därpå svaras, att äktenskap utan barn är en abnormitet, som icke får påverka statsförfattning och lag, och att staten på intet sätt kan anse med sin välfärd förenligt att på något sätt premiera sterila äktenskap."

Den lilla biten hemlyrik är rörande. Till uttalandet om att "staten icke bör premiera sterila äktenskap" foga vi den anmärkningen, att staten, om den följer kommitté-förslaget, tyckes "premiera" fria förbindelser. För öfrigt är icke utan, att det ofvan anförda uttalandet för tankarna så långt tillbaka som till den tid, då ännu frågan om kvinnor öfverhufvud taget alls skulle tillåtas att studera vid våra universitet debatterades. När vid vår sista ständsriksdag, 1865—66, fråga väcktes om utvidgande af kvinnornas medborgerliga verksamhet införades, då som nu, utlåtanden i ämnet af Uppsala och Lunds fakulteter. Inom filosofiska fakulteten i Uppsala tillsattes en kommitté, bestående af professorerna Ribbing och Sahlin, för att granska frågan. I utlåtandet framhölls följande synpunkter:

"att kvinnans medborgerliga rättigheter böra hufvudsakligen bestämmas med afseende på hennes naturliga verksamhetssfer, såsom maka och moder;

att i följd häraf kvinnan icke bör ega tillträde till statens embeten;

att hon således icke heller bör erhålla rättighet att aflägga akademiska kunskapsprof, enär ett sådant medgifvande kunde innebära en lockelse till en verksamhet som ej vore henne gagnelig och dessutom skulle ådraga staten onödiga kostnader;

att härå dock icke låge något hinder för kvinnan, att såsom åhörare bevista föreläsningarne vid universitetet, samt låta inskrifva sig såsom civis academica (obs. då ansåg en uppsalaprofessor att civis kunde afse äfven kvinnor), om hon fullgjort därför föreskrifna villkor;

att kvinnan väl möjligen skulle kunna beklåda lärareplatser i elementarskolans lägre klasser, ehuru svårigheter härå skulle uppstå, dels om kvinnan, i följd af bristande klassisk bildning, ej kunde undervisa sin klass i alla

skolämnen, dels deraf att lärare, som beredde sig för den högre undervisningen, sålunda skulle gå miste om den förberedande öfningen."

Att åsikter som dessa för ungefär fyrtiofem år sedan uttalades är mindre att förundra sig öfver, att den för desamma bestämmande grundtanken ännu förefinnes så mycket mera anmärkningsvärdt.

Der gives een Lyksalighed, som endnu ingen Digter har ret besjunget, ingen nok saa elskværdig Læserinde har oplevet eller vil komme til at opleve i denne Verden; det er en Lyksaligheds-Tilstand, som kun er den mandlige Classe tildeelt og selv af denne kun de Udvalgte. Det er et Livsøieblik, som griber vore Følelser, vor Aand, vort hele Væsen.

Lyksalige Öieblik, som ingen Qvinde, hun være nok saa god, nok saa smuk og aandrig, kan opleve — at blive Student, eller, for almindeligere at betegne det, faae sin første Examen.

H. C. Andersen ("O. T.", 1836).

O, du ädla Dumhet, vår tids hiärta, märg och kärna. Det är billigt, at andelige och verldslige kyssa dina fotspår och offra på dit altar. Hvem ser icke med förundran din fredelighet, din fågring, din bekvämlighet i vetenskaper, i omgång, i Rikens tjenst. Aldrig vet du af nyheter! Du följer troget våre förfäders efterdömen utan åtskilnad. Du banar aldrig nye vägar som alltid äro så farlige. Ack, höglärda Dumhet! Huru klokt vet du icke att förakta alt det, som icke är sagdt förut!

Dalin (Then Svänksa Argus 1733).

Kvinnliga bibliotekssekreterare i Tyskland. De tyska budgetförslaget för 1911 medför en betydelsefull förändring för vid bibliotek anställda kvinnor. Sedan man år 1907 för att befria bibliotekarierna från det mera mekaniska arbetet inrättade bibliotekssekreterareposter, har man efter de gynnsamma erfarenheter man gjort af det kvinnliga arbetet på lägre biblioteksposter, ställt i utsikt för de kvinnor, hvilka äga kvalifikationer därtill, att erhålla anställning som bibliotekssekreterare med en lön af 1,650 till 3,000 mk. jämte hyresbidrag. Af de platser, som sålunda skulle bli tillgängliga, äro tre vid kungliga biblioteket i Berlin och en vid hvardera af sex preussiska universitetsbibliotek. Förtjänsten af detta för kvinnorna glädjande förslag får i främsta rummet tillskrifvas generaldirektören för kungliga biblioteket i Berlin geheimerådet Harnach, hvilken i likhet med andra betydande fackmän upprepade gånger yttrat sig erkännande om kvinnornas duglighet i biblioteksarbete.

**Förnya ofördröjligen Eder
prenumeration på DAGNY!**

Sprid Dagny!

Freja-Magasinet.
Specialaffär för Damartiklar.

18 Humlegårdsgatan 18
29 Drottninggatan 29

Norska regeringen och kvinnas rätt till statstjänst.

Lördagen den 25 dennes framlade norska regeringen för stortinget förslag om att kvinnor under samma betingelser som män skola kunna bekläda alla statens ämbeten med undantag af statsrådposter, prästerliga ämbeten inom statskyrka, diplomatiska och konsulära, militära och civilmilitära poster.

Inom regeringen har planer på att skaffa kvinna rätt att bekläda äfven kyrkliga ämbeten varit framme, men biskoparna och teologiska fakulteten ha uttalat sig däremot. I fråga om diplomatiska och konsulära ämbeten har uppfattningen varit, att kvinnan väl är i besittning af de egenskaper, som krävas för dessa uppgifter, men på grund af den ställning, som dessa ämbetens innehafvare intaga såsom Norges representanter i utlandet, där diplomaten ännu är uteslutande förbehållen åt männen, har det ansetts opportunt att vid deras besättande taga hänsyn till den uppfattning, som är rådande i utlandet. Enligt förkljudande skola tre af regeringens medlemmar — statsministern Konow samt statsråden Berge och Darre Jensen — ha häfdat, att det icke kan resas några principiella invändningar mot kvinnas insättande i kyrkliga ämbeten, men att de dock icke ansett sig kunna tillråda saken efter de uttalanden, som afgifvits i frågan af kyrkans representanter.

Den norska regeringens fördomsfria häfdande af kvinnors rätt att bekläda statstjänster ställer i bjärt belysning det prutande och köpsläende som i dessa dagar pågår hos oss angående samma sak. Man talar om exemplets makt; vågar man hoppas att det här gifna skall förhjälpa vår fråga till en lyckligare lösning än hvad man hittills på grund af kommitténs förslag och gifna utlåtanden kunnat förutsätta?

En ny dufvopost.

Kalifornien ökar antalet segrar. Den fråga om ändring af konstitutionen för beredande af rösträtt åt kvinnor, som Kaliforniens Senat antagit med 33 röster mot 5, har nu äfven gått igenom i Lagstiftande Församlingen med 65 röster mot 6.

Det utskott som skulle behandla frågan och som består af 20 jurister hade beredt kvinnorna själfva tillfälle att uttala sig inför utskottet och i Senatens samlingssal samt gifvit hvardera sidan 45 minuters tid att framföra sina åsikter.

För anti-suffragisterna hade en talare anmält sig och upptog alla de 45 minuterna.

Suffragisterna hade sex talare. De fem första talade tre minuter hvardera; de tvenne första af dessa från hemmens och industriens ståndpunkt. Den tredje betonade sakens etiska sida — rättfärdighetsargumentet. Den fjärde representerade de studerade kvinnorna och hopade massor af övertygande statistik, och den femte såg saken från politisk synpunkt och sade, att ändringen af konstitutionen borde medges, icke som en gunst till kvinnorna utan hellre som svar på en begäran af Kaliforniens män.

Den sjätte talade en half timma. Det var hon, som drog slutsatserna af de föregående argumentering, och det var hon, som talade kvinnornas sak med en kraft och en övertygande bevisföring, som nedslog all opposition.

Dagen därpå afgaf utskottet ett tillstyrkande utlåtande med en majoritet af 14 röster mot 3, hvarefter Senaten och Lagstiftande församlingen som sagdt antagit ändringen med öfverväldigande röstmajoritet.

Uppsalabref.

En ovanlig lifaktighet har varit rådande inom F. K. P. R. denna termin. Dels intresserar kongressen — alldeles särskildt därför att ju Uppsala väntas få ett besök af de celebra gästerna — dels äro nu så många frågor på tal, som röra kvinnorna, speciellt den akademiska kvinnliga ungdomen. Ett spirituellt, fint och känsligt föredrag af fru Elin Wägner i kvinnliga studentföreningen har ock bidragit att öka intresset för rösträttsfrågan. Möten — eller rättare samkväm — har F. K. P. R. hållit hvarje torsdag, besökta hvarje gång af minst ett 50-tal personer. Högläsning och diskussion af allvarligare eller lättare art, medan flitigt arbetats på allehanda föremål, ämnade att bringa mynt i kongresskassan. En afton höll landskamrer R. Hagen föredrag om de nya skattelagarna och demonstrerade en själfdeklaration. Hvarje åhörare förseddes med penna och formulär och följde noggrant med. Af de många förfrågningar som framställdes syntes hur väl en "allsidig utredning" behöfdes af det efter nya lagstiftningen om möjligt än mer invecklade taxeringsspörsmålet. Föredragshållaren blef föremål för tal och lefverop, och äfven de härligaste blommor — i hvitt och gult — tolkade auditoriets tacksamhet.

Tisdagen den 21 randades målet för så mycken sträfvan. En strålände vacker vinterdag! Spårvagnarna gled genom de snöfyllda gatorna med granna gula affischer på rutorna om F. K. P. R:s "sällskapsafton på studentkårens lokal". Och väldiga människomassor strömmade dit. Aftonunderhållningen skulle börja kl. 6 e.m. med en vis- och sagostund af fru Greta Holmgren, men som alla biljetter tidigt voro slutsålda, måste fru H. godhetsfullt ge ännu en sagostund redan kl. 4 e.m. för de yngsta generationerna. Sagor och sänger mottogos af både yngre och äldre med allra största förtjusning. Sällan har väl funnits större rapport mellan estrad och salong. Både publik och press ha varit så enstämmiga i sitt tacksamma erkännande, att jag tror fru H. måste ha sitt besök i fädernestaden i kärt minne. Efter ytterligare musik af en framstående lutsångare, delade sig besökarna mellan buffetrummen och tombolan och det var kommitterades stolthet, att en så fin och riklig buffet — allt gåfvor — aldrig någonsin förr skådats i Uppsala, ej heller en sådan tombola, där alla lotter vunno och alla vinster voro goda, en stor mängd verkligt konstnärliga och värdefulla. Vacker studentsång avslutade den lyckade aftonen, som gjort F. K. P. R. känd och uppskattad i vidare kretsar än förr. Nära 100 nya medlemmar och 1,000 kr:s behållning äro ju glädjämnen som kunna väl behövas till motvikt mot sådana pröfningar som professor R:s utredning, fakultetsutlåtanden och akademiska konsistorieprotokoll. Jag har aldrig trott på pröfningars välsignelse. Men kanske dessa kunna komma kvinnorna att råta på ryggen i stället för att sjunka ihop ännu mer. Och då ha de ju haft sitt goda med sig.

Det är väl ändå till sist hvarken fakulteter eller professorer som "afgöra kvinnofrågan", utan kvinnorna själfva, när de veta sitt mål och — medlen. *Sylvester.*

Alice Nordins separat- utställning.

Det är en i flera afseenden anmärkningsvärd utställning, som nu öppnats i Stockholm i Konstnärshusets lokal. Ty utom att vi här få tillfälle att njuta af åtskilliga verkligt goda konstverk, så är detta första gången som någon af våra skulptriser framträdtt som ensam utställare — hvilket ju bör båda godt för den kvinnliga konstens framtid här i landet.

Alice Nordin.

Alice Nordin är kanske den af de svenska bildhuggerinnorna, som hittills lyckats vinna den största populariteten. Litet emellanåt har hon haft sina skulpturer med på utställningar; och särskildt under senare år ha hennes olika arbeten på det konstindustriella området väckt uppmärksamhet. Hon hör också till det lyckliga fåtal, som fått glädja sig åt beställningar och att rätt ofta kunna sätta den för en konstnär betydelsefulla lappen "såld" på det hon ställer ut. Af den nu anordnade separatutställningen kan man sluta sig till hvilken ovanlig arbetsförmåga denna konstnärinna äfven blifvit begåfvad med. Ty, om än det som hon här visar oss är resultatet af tio års arbete, så äro dock dessa till ett femtiotal uppgående skulpturer inga småsaker. Och har man en aning om hvad det vill säga att modellera sådana ting som de utställda statyerna och porträttbysterna — och sedan att hugga dem i marmor, då förstår man äfven att både tid och arbete användts väl. Af dessa större arbeten är den stämningsfulla kvinnostatyn "Skymning", som 1904 utfördes i marmor, något af det bästa Alice Nordin gjort — harmonisk som den är, och plastiskt ädel i linjen. En helt annan karaktär har hennes "Välkommen", tillhörande v. Rosenska palatset. Den är kanske inte tillräckligt lugn i kompositionen utan lite för mycket anlagd på att göra effekt; men den äger mycken charme och är lefvande och frisk. Den gör sig för öfrigt allra bäst som statyett.

Dekorativ och vacker är den midt framför ingången uppställda "Hymn till naturen". I den knäböjande kvinnofiguren, som både i ställning och ansiktsuttryck äger någonting af vaknande vär och halft medveten lufsberusning, har konstnärinnan fått in något af naturens eget patos. Och detta är af så stark verkan, att man snarare uppfattar den som en symbol af naturens "varde!" än som en lofsjungande människa. Bland porträttbysterna äro flera synnerligen duktiga. Här ha vi den bekanta Knut Almlöf-bysten, som utförd i marmor pryder Dramatiska teaterns foyer, — den karaktäristiska bysten af Holger Drachmann och den känsligt modellerade författaren Emil Rasmussen. Den präktiga "Mater Dolorosa" i patinerad gips hör också till utställningens bästa saker, och det behärskadtt smärftfulla i uttrycket, som är fritt från all teatereffekt, ger vittnesbörd om en fördjupad konst.

Men jämte dessa och många flera stora arbeten har Alice Nordin äfven en mängd smärre saker utställda. Och här bland statyetter och grupper samt inom afdelningen som omfattar konstindustriella föremål finnes mycket af högt konstnärligt värde. Här få vi också se prof på Alice Nordins kompositionsförmåga — en sida af hennes begåfning, som är synnerligen anmärkningsvärd. — Och hennes fantasi har räckt till för de mest olika uppgifter. Ett af hennes nyaste och mest populära arbeten finna vi också här: den lilla tilltalande gruppen "Barn, som se efter vildgässen". Värda att uppmärksammas äro de båda grupperna "Faran" och "Eviga fångar" — väl arbetade som de äro och starka i kompositionen. Den lilla plaquetten "Yvonne" är ett litet ypperligt konstverk. Och sedan ha vi bland de konstindustriella sakerna sådana förtjusande nummer som de båda lamporna "Gladiolus" och "Irrbloss" samt slutligen inom det område, som närmar sig den monumentala skulpturen, hennes präktiga skiss till grafmonument och den väl modellerade askurnan, som med genomförd stil och stämning ansluter sig till V. Krahgs dikt "O Herre, jeg er meget træt!" —

Som slutomdöme kan sägas, att Alice Nordins utställning är alldeles sällsynt vacker som helhet. Och med äkta konstnärlig smak har hon grupperat sina arbeten samt har med tillhjälp af blommor och gröna växter lyckats få in just det mått af färg och omväxling som behöfs. Äfven de dekorativa bonader, som Handarbetets vänner här samtidigt utställer, äro af god verkan, och deras färgrika och dock diskreta mönster bilda den ypperligaste bakgrund för alla dessa skulpturer i marmor och gips.

M. R—M.

Insänd litteratur.

- Hugo Gebers förlag, Stockholm: **Mellan haf och fjäll**. Af *Maria Rieck-Müller*. Andra upplagan. — **Gjorde hon rätt?** Två äktenskapshistorier. Af *Kristofer Janson*. Bem. översättning af T. T. — **Etik**. Af *W. Herrmann*. Teol. professor vid Marburgs universitet. Bem. översättning från originalets fjärde uppl. af *August Carr*. Med förord af professor *E. Billing*.
- Albert Bonniers förlag, Stockholm: **Hjälp dig själf**, XVII. **Det internationella hjälpspråket Ido**. Kort lärokurs för själfstudium. Af *G. Adolf Larsson*.
- Litteraturförlaget, Stockholm: **Fortidens terapeuter**, Af *Mary Karadja*. Föredrag hållet inför psycho-therapeutiska sällskapet i London. Översatt från engelskan.

BRÖLLOPS-
och andra festlig-
heter arrangeras
bäst å
"DRAMATENS"
FESTUÅNING
Fullständiga förslag
lämnas beredvilligt.

DRAMATISKA
TEATERNS
RESTAURANT
HUGO JAGARE
STOCKHOLM.

Kökselever
emottagas under
vintermånaderna.
Erkändt godt kök under
ledning af framstående
fransk kökschef.

DAGNYS LÄSARE
böra gynna
DAGNYS ANNONSÖRER

En turistfärd under sommaren 1828.

Efter gamla dagboksanteckningar af Jenny Engelke.

(Forts. från föreg. nummer.)

Den 22. Vi fingo brådt upp, när vi hörde en klocka slå fem. Gjorde toalett och drucko kaffe.

Det regnduggade, och vi började vår dagsresa med en kort tur på färja öfver Arbogaån. Färjan drogs här vid en lina af en ålderstigen Caron, och på andra sidan visades oss platsen där gamla slottet eller Kungsgården fordom stått och där uråldriga, lummiga ekar ännu utmärkte stället. Hela ängar äro här fyllda af dessa härliga träd, hvilka endast mera sparsamt förekomma i vår hemtrakt bland Kolmårdsbergen.

Sedan vi passerat och beundrat dessa fagra nejder, råkade vägen in bland steniga gården, i en socken Kungsbarkarö kallad, men lyckligtvis kommo vi snart därur till skönare trakter.

Vi funno staden Köping rätt vacker, om man inte vill vara alltför granntyckt. Stor var den ej men lärer en gång haft sin storhetstid under benämningen Lagslösa.

Vi reste genom staden för att lämna de bref vi skrivit i Kungsör på posten och åkte öfver ett rätt passabelt torg, där vi sågo postmästaren nyfiket luta sig ut öfver halfdörren för att betrakta oss.

När bror Kalle lämnat våra bref och blifvit utfrågad om hvilka vi voro, gissade han med tillhjälp af brevets adress, att vi voro lagman Jonas Ramsells "fru och barn" från Söderby gård, och han stod barhufvad bugande i dörren när vi reste förbi.

Till Köping hade vi haft regn och nödgats tränga oss inne i sufletten med uppspänd fotsack, men nu fingo vi vackert väder.

Ett stycke från staden ligger den vackra herrgården Strö, och midtför den höjer sig en ofantlig sandås, Ströbohög benämnd, med ett minnesmärke på toppen.

Vi trodde det vara en runsten och gjorde oss möda att klättra ditupp, medan hästarna fingo bröd. Vandrigen blef dryg, och den förmenta runstenen var af måladt trä. Utsikten var dock vacker öfver staden och fyra kyrkor syntes här uppirån.

Vädret mulnade. Vi höllo middagsrast vid ett länsmansboställe men funno, att vår smörbytta blifvit kvar vid Kungsör. Till all lycka hade den vackra unga husmodern nyss tjärnat, så bristen kunde afhjälpas.

Präktig filbunke erbjöds äfven, och vi åto i ett fint rum med kopparstick på alla väggar. Hela "Befrielsekriget" med Gustaf Vasa och hans dalkarlar syntes här.

Utanför fönstret låg en trädgård med gula liljor och röda pioner samt häckar af krusbärsbuskar.

Klockan 12 foro vi vidare genom vackra trakter, men mina ögon tyngde till och jag — sof.

Först vid Kohlsva tittade jag upp. Här var ett vackert bruk vid ån, Hedströmmen. Och nu mötte vi rätt mycket promenerande halfherrskap; troligen midsommarfarande från staden.

Sedan vi åkt om det fula Gisslarbo, började landet blifva mera kuperadt.

Stora höjder beväxta med skog samt djupa dalar, där små rännilar forsade.

Bernshamar, ett präktigt herresäte med grädda kanaler, dock tomma på vatten, passerades. Härefter var vägen ganska backig och vår bror gick mest bredvid vagnen. När vi närmade oss Bysala, körde en vagn om oss med full fart och till vår stora syrris hälsades vi ur den af de båda fransmännen från Kungsörs kyrka.

Mamma talade nu länge om huru mycket vi svenskar hafva att lära i skick och fina seder af de alltid ytterst belevade, gentila fransmännen. Systrer Malin och jag gäfvos mamma rätt och kväfde våra suckar vid tanken på våra mera otympliga svenskar.

Vid Heds kyrka sökte bror Kalle upp klockaren för att få nyckeln till kyrkan. Han fann hela klockarfamiljen i djupaste middagssömn, men lyckades få husfadern vakna, hvarefter denne kom och höfligt visade oss templet med dess härliga altartafla — Kristus i Örtagården.

Högtidligt stämde återvände vi till vår vagn, gripna af sublimes känslor, och fortsatte resan under ett sakta fallande regn. Våra hästar började tröttna, och vi färdades i sakta mak; kommo ej fram till Gunnilbo förrän klockan 7.

Vi åkte genom vacker tallskog förbi det vackra Jerna bruk. Möttes där af ett ekipage med damer och officerare, kusk och betjänt i brokigt livré. Men just som vi skulle köra in på gästgifvargården, åkte våra fransmän ut därifrån och sände oss ånyo en vacker komplimang i förbifarten. Här fingo vi länge vänta på nya hästar, då våra egna voro tröttkörda; men de kommo slutligen och befunnos så istadiga, att de ej ville låta sig köras af vår kusk. Skjutsbonden fick då ta tömmarna om hand, och då gick det bra, ehuru hästarna voro så ifriga, att vi icke allenast körde ifatt fransmännen utan äfven körde om deras ekipage, då de fått ett par eländiga krakar.

Denna gång hunno de ej hälsa i förbifarten. Vi endast skrattade och rutschade förbi.

Vägen gick nu genom ful, lågvuxen skog ända fram till Flyten, där nattkvarter togs. Klockan 9 kommo vi dit.

Hällstugan var full af larmande förbönder, men rummen en trappa upp rätt snygga, ehuru nattro ej stod till att få, så huserades under oss.

Den 23. Inga rullgardiner funnos, och när Malin och jag följande morgon tidigt togo bort en ullsjal, som vi hängt för fönstret, möttes våra ögon af fransmannens vagn, som just då rullade ut genom gårdsgrinden. Förskrämda drogo vi oss tillbaka. De måtte ha hunnit fram till gästgifvaregården först sent inpå natten.

Klockan sex fortsatte vi resan, sedan kaffetären upplifvat oss.

Notiser.

Kommunalbok för Stockholm. Under denna titel har v. häradshöfding E. Lagercrantz utgivit en mindre, för allmänhetens behof afsedd samling af de allra viktigaste hufvudförfattningarna som beröra den enskilde medborgarens förhållande till sin kommun. Vi påpeka den lilla bokens nytta och betydelse för stockholmaren, särskildt nu i deklara-tions- och valtider.

Stockholms F. K. P. R:s föreläsningsserie. Vi fästa ännu en gång uppmärksamheten på den intressanta föreläsningsserie, som anordnats af Stockholms F. K. P. R. till förmån för kongresskassan. Den första föreläsningen ägde rum denna tisdag, då prof. O. Montelius gaf "Några bilder från Italiens forntid"; nästa tisdag, den 7 mars, talar prof. Warburg öfver "Almqvists författarskap närmast före Vermlandsvistelsen", tisdagen den 14 mars dr S. A. Fries om "Kristenhetens första psalmbok, en samling nyfunna hymner från 2:dra århundradet", samt till slut föreläser professor M. Leche den sista tisdagen, den 21 mars, om "Några drag ur människans utvecklingshistoria". Priset för hela serien är 3 kr., enkelbiljetter erhållas för 1 kr. gången.

För pensionskassan. Kvinnliga kontorist- och expedit-föreningen i Stockholm anordnar i syfte att rikta uppmärksamheten på dess pensionskassa och stärka dess understödsfond en större konsert, som skall äga rum å Musikaliska akademien den 3 mars. Vid denna konsert medverka operasångerskan Elin Linnander, skådespeler-skan Stina Holm (deklamation), en ung sångerska från San Francisco; miss Essie Case, operasångaren Carl Lejdström, herr Nils Fahlman, violinisten Carl Nord-berger och pianisten Nath. Broman. Man har skäl att hoppas, att dessa namn, jämte önskan att främja en god sak, skola göra konserten fulltaligt besökt samt att föreningen måtte lyckas i hvad den framför allt afser med soarén, att för såväl kontorist- och expeditkårens medlemmar som principalerna klargöra vikten och förmånen af att ingå i pensionskassorna.

Kvindelig Læseforenings Damehotell. Kvindelig Læseforening i Köpenhamn har i sina nybyggda lokaler, hvar-om Dagny i nr 43, 1910, hade en artikel, inrättat ett hotell för damer. Detta hotell är modernt inredt med badrum, elektiskt ljus, centraluppvärmning m. m. och innehåller 24 rum, för hvilka priset är mycket lågt, ända ner till 2 kr. En del af dessa rum äro inrättade som små privata bostäder och lämpa sig särdeles väl för dem, som någon längre tid ämna uppehålla sig i Köpenhamn. Närmare upplysningar kunna erhållas skriftligen om förfrågningar adresseras till Damehotellet, Kvindelig Læseforenings Bygning, Gl. Mönt I, Köpenhamn.

Föreningsmeddelanden.

Fredrika-Bremer-Förbundskretsen Malmö med omnejd höll förra veckan sitt årsmöte, det första sedan kretsen Malmö—Lund med omnejd uppdelats i två själfständiga kretsar. Ordföranden, fru Anna Söderström, öppnade mötet, hvarefter års och revisionsberättelser föredrogos. Kretsen har under det gångna året samlats till fyra möten, vid hvilka föredrag i regel hållits. Ett föredrag om upp-rättande af en fackskola i Malmö för kvinnliga tjänare, hållet af fröken Gunny Nelson, ledde till tillsättandet af

en kommitté för frågans utredning, bestående af följande personer: fröken Gunny Nelson, herr Nils Skogh, fröken Hilda Löfberg, fru Maria Skytte, fru Tilly Hallgren, herr L. Kleberg och fru Ant. Cronquist. På förbundskretsens initiativ hade vid Malmö allmänna arbets-förmedling försöksvis inrättats en afdelning för kvin-nor med högre skolbildning, hvilken visat sig fylla ett stort behof och på grund häraf kommer att fortsätta sin verksamhet.

Af styrelsen omvaldes fru Tilly Hallgren, fröken Anna Nilsson, fru Lina Gren-Nilsson, fru Anna Söderström och pastor Aug. Wirén samt nyvaldes i st. f. sekreterare G. Leufvén, som undanbedt sig återval, doktorinnan Paula Callmer. Äfven nuvarande revisorer, v. häradshöfding Ch. Hammarberg och fröken Hilda Backman med polismästare G. Härleman och fröken Frida Billing som suppleanter, återvaldes. Mötet beviljade enhälligt styrelsen full ansvarsfrihet.

Sist följde ett med stort intresse åhördt föredrag af pastor Aug. Wirén om Barndomstolar i Europa.

Fredrika-Bremer-Förbundskretsens Lund med omnejd års möte hölls den 24 februari å Wieselgrens minne i Lund. Års- och revisionsberättelserna föredrogos, hvarpå styrelsen beviljades full och tacksam ansvarsfrihet för det gångna årets förvaltning. Af styrelsen utlottades följande 5 medlemmar: fru Hélène Welinder, fröken Augusta Hult, fröken Maria Collin, fru Signe Nilsson-Ehle och fröken Hanna Möller, hvilka samtliga återvaldes (för 2 år).

Adjunkten Gustaf Blidberg tillkännagaf för mötet sin önskan att ur styrelsen afgå, hvarför fyllnadsval företogs och valdes i hans ställe fru Anna Lewenhagen.

Fru Anna Söderström, ordf. i Fredrika Bremer-Förbundets Malmö-krets, höll därefter ett föredrag med ämne: "Från min hembygd", en af varm hembygdskärlek präglad, liffull skildring af Skånes natur och folk. Omedelbart efter mötet hölls styrelsesammanträde, hvarvid förutvarande funktionärer omvaldes. Till v. ordf. efter adj. Blidberg valdes fru Malin Holmström-Ingers.

Stockholms F. K. P. R. hade den 22 febr. sammanträde i K. F. U. K:s lokal. Fru E. Boheman redogjorde därvid för centralstyrelsemötet i januari, fröken Signe Bergman gaf en öfverblick af rösträttsfrågans politiska ställning, och doktor Lydia Wahlström lämnade ett intressant referat af professor Reuterskiölds i samma dagar publicerade utredning om kvinnorösträtten. Sedan fröken Åbergsson hållit ett lärorikt anförande om kvinnornas deltagande i de stundande kommunala valen, redogjorde doktor Matilda Lundberg för löneregleringskommitténs betänkande angående grunderna för kvinnors anställande i statstjänst.

Frågan om huruvida män böra få tillträde till föreningen, hvilken stod på dagens program, och öfriga för- eningsangelägenheter, måste på grund af den långt framskridna tiden uppskjutas till ett kommande sammanträde.

Filipstads F. K. P. R. hade lördagen den 11 febr till förmån för kongresskassan anordnat en "Sällskapsaf-ton med lekar och dans för små och stora", hvilken trots det billiga priset: 50 och 25 öres inträde samt 40 öre för supé — till hvilken dock det mesta var skänkt af föreningens medlemmar — gaf ett synnerligen godt resultat, så att 150 kr. kunde insändas som behållning. För dekorationer, program och dansmusik svarade för- eningsmedlemmar på ett utmärkt sätt, hvarjämte sång utfördes under aftonens lopp af en manskvartett, en härva-rande medlem af svensk-amerikanska sångarturnéen samt tvenne damer.

ÄR MAGEN

i ordning använd då Vasens (f. d. Nordstjernans) Laxermarmelad. Behagligt och effektivt afföringsmedel. Pris 1 kr. pr ask. Finnes på alla apotek.

Mjök dagligen till afhämtning.

Oskummad för 15 öre lit.
Handskummad för 6 öre lit.

Tjock grädde för 90 öre lit.
1:ma smör kr. 2,00 pr kilo.

Stockholms Mejeriaktiebolag. Klarabergsgatan 68.

Allm. Tel. Br. 5241.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{4}$, 2:50 för $\frac{1}{2}$, och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1:65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller $7\frac{1}{2}$ öre pr mm.)

Bildad Flicka

som genomgått 8-kl. högre lärov., önskar plats i familj att undervisa barn. Goda betyg och rek. Svar till "18 år", Ystads Annonsbyrå, Ystad.

Kvinnlig gymnastikdirektör

önskar plats nu genast. Svar till "Postbox 12", Örebro.

Ung flicka

som genomgått 8 kl. läroverk samt kortare hushålls- och klädsömnadskurser, önskar plats som hjälp och sällskap. Villig, barnkär, något musikalsk. Svar till "20 år" Jönköping p. r.

Själfständig plats

önskas af medelålders, bildad, intelligent dam, med god insikt och vana att sköta ett stort hushålls ekonomi och praktiska göromål, såsom husmoder vid pensionat, skola eller liknande, event. arrende af pensionat. Svar bedes till "Våren 1911", und. adr. S. Gumelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Bättre, anspråklös

flicka önskar till våren plats i mindre familj att som familjemedlem deltaga i förekommande husliga göromål. Iön önskvärd. Svar till "20 år", Östersund p. r.

Ung flicka

önskar plats till 15 mars att vårda någon sjuk herre eller dam. Äfven villig deltaga i husliga göromål om så fordras. Tacksam om svar. "Hildur", p. r. Rällsä.

Ung kvinnlig gymnastikdirektör

med flerårig praktik i utlandet, önskar anställning på sanatorium eller i familj. Svar: "O", Telegrambyrå, Örebro.

Kassörske- och sjukgymnast-

platsen sökes vid badort af två bättre flickor med goda betyg och rekommendationer. Svar till "Somnaren 1911", Örebro p. r.

Som skrifbiträde

önskar ung flicka plats på tjänstemannakontor eller dylikt. Svar tack-samt till "Box 24", Tingsryd.

Utexaminerad slöjdlärlarinna,

som med fina betyg genomgått 1-årig slöjddkurs vid Praktisk skola, H. Lundins och Handarbetets Vänners kurser samt varit i tapisseri-affär önskar plats i skola eller dylik affär. Svar till "Energisk", p. r. Karlshamn.

Ordentlig o. proper flicka

väl kunnig i matlagning och inom hemmet förekommande göromål, önskar plats 1 maj, i barnlös, fin familj, som ensamjungfru. Vid godt bemötande fästes särskildt afseende. Svar till "K. L.-g", Allm. tidningskontoret, Gefle.

Elementarbildad sjuksköterska

önskar privat sjukvård, vikariat eller hos läkare, är äfven då villig och kompetent att sköta ett hem där husmor saknas. Svar till "Syster Ellen", Annonskontoret Svea, Norrköping.

Fotografer!

En duglig kopist med goda betyg önskar platsombyte från mars eller senare. Svar afvaktas tack-samt till sign. "Kopist 222", adr. Annonsbyrå Hermes, Helsingfors, Finland.

26-årig dam,

som genomgått som markurserna vid Nääs och Adelsnäs trädgårdsskolor och praktiserat i flera trädgårdar, önskar mot fritt vivre och fria resor deltaga i en medelstor trädgårds skötande. Svar snarast till "E. L.", Annonsb., Ö. Larmg. 1, Göteborg.

Plats som husföreståndarinna

i godt hem hos bildad ungherre eller änkeman sökes af bildad, medelålders, frisk, gladlynt person, hushållsuvan, fullt kunnig i matlagning, bakning, alla husliga bestyr, van att med ordning och sparsamhet sköta ett hem. Kan på egen hand med hjälp till tvätt, skurning o. s. v. sköta hemmet. Helst i Stockholm eller dess närhet på landet. Goda betyg. Vid. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B.

Plats att förestå hemmet

hos ungherre eller änkeman önskas af bättre, anspråklös, medelålders flicka; är villig att på egen hand ombesörja alla inom hemmet förekommande göromål; är skicklig i finare och enklare matlagning; äger god hälsa och godt humör; förstk. rek. Svar till "Pålitlig", Nya Tidningskontoret, Uppsala.

Ung flicka

af god familj, van vid alla inom ett hem förekommande göromål, kunnig i finare handarbete, väfnad och sömnad, önskar plats som husmoders sällskap och hjälp, där jungfru finnes. Svar till "Familjemedlem 23", Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

Ung flicka önskar plats

hos äldre dam som sällskap och lektris. Svar inom 8 dagar till "H. E. P.", Kalmar p. r.

Ung, bildad flicka

af god familj önskar plats i godt hem att vara husmodern behjälplig eller om barn finnes läsa med dem. Kunnig i finare handarbeten samt genomgått en kurs i klädsömnad. Lön önskas. Svar till "Rosa", Häl-singborg p. r.

Plats som undersköterska

å sjukhem, sanatorium eller privatvård sökes af troende flicka som äger vana i sanatorievård. Goda betyg finnas. Adr. Hilda Fransson, Järsjö, Kumla.

Som vårdarinna

åt nervös eller annars sjuklig person önskar bättre flicka plats. Goda betyg af läkare från flerårig plats. Svar med uppgift om löneförhållanden och fordringar till "Karin", Böge-rup, Stockamöllan.

Ung fransyska önskar under kommande sommar vistas i god familj i Sthlm eller dess närhet för att undervisa i franska samt som sällskap. Bästa ref. och betyg från föregående platser. Benäget svar emotes tacksamt under "Française", Allm. Tidningskont., Gust. Ad. torg, Stockholm.

En bildad, gladlynt flicka

önskar plats å större egendom i mellersta Sverige att mot fritt vävra vara behjälplig med alla husliga göromål. Är kunnig i enklare matlagning och bakning. Svar till "Familjemedlem 24 år", p. r. Häl-singborg.

Plats som ensamjungfru

i bättre, äldre familj önskas af ordentlig flicka den 1 april, är kunnig i enkel matlagning och allt hvad till ett hem hör. Fleråriga betyg. Svar till "26 år" Eskilstuna.

I prästgård

eller annan bättre familj önskar en ung bohusländska plats, som husmoders hjälp. Lön önskas. Svar till "Familjemedlem 22", Fjällbacka p. r.

LEDIGA PLATSER.**Vid Sollefteå Samskola**

förklaras härmed lediga till ansökan **två lärare- och två lärarinnebefattningar** att tillträdas kommande hösttermin.

Ämneskombinationer: 1) Modersmål, Tyska och Engelska. 2) Modersmål, Tyska, Historia, och Geografi. 3) Matematik, Fysik, Kemi Matematik och Biologi.

Kompetensvilkor: Filosofio kandidatexamen med profår eller genomgått högre lärarinneseminarium.

Löner: grundlön minst 2,000 kr. för manlig och 1,500 kr. för kvinnlig lärare.

Läroanstalten står under Öfverstyrelsens inspektion och lämnar därmed rätt till tjänsteårsberäkning. Föreståndaren har erhållit realskoolexamens- och dimissionsrätt åren 1911—1916.

Eventuella förfrågningar besvaras af skolans rektor, till hvilken ansökan, ställd till Samskolestyrelsen, insändes senast den 15 mars. Sollefteå den 7 Februari 1911.

HUGO SANDSTRÖM,
Rektor.

Vid
**Kjellbergsska flickskolan
i Göteborg**

är från och med nästa läsår plats ledig för lärarinna med högre kompetens. Undervisningskyldighet i *historia, geografi* samt *tyska* eller *franska*. Eventuellt utbyte af ämnen. Begynnelselönen 1500 kr. Särskilda pensionsförmåner. Ansökningshandlingar insändas till styrelsen före den 15 mars.

Göteborg i februari 1911.
Styrelsen

(Nord. A. B. 47828)

LÄRARINNA

erhåller plats vid Östergötlands Folkhögskola under sommarkursen 1911 (Maj—Juli) med undervisningskyldighet i naturlära med hälso-lära, svenska språket, räkning, gymnastik och sång. Vidare meddelar rektor H. Odhner, Lunnevad, Sjögestad.

Guvernans

erhåller plats i familj att läsa läxor och spela med två gossar 4:de och 2:dra klass samt en flicka 1:sta förberedande elementarläroverk samt på förmiddagen hjälpa frun med handarbete. Svar med lönepret. till "Godt hem", Eskilstuna p. r.

Lärare- och Föreståndare-befattningen.

vid privata samskolan i Åhus köping sökes hos direktionens ordförande, kyrkoherde F. G. Nordell, inom 30 dagar efter första kungö-randet härpå i vederbörande tidning. Sökande bör hafva aflagt studentexamen eller annorledes ådagalagt sig innehafva erforderliga insikter och färdigheter och förmåga att meddela undervisning uti de läro- och öfningsämnen, som förekomma i de tre första kurserna vid de allmänna läroverken samt förete vitsord om ett mycket godt uppförande. Behörigen examinerad *lärarinna* må ock göra ansökan. Befattningen tillsättes med ömsidig rätt till 6 mån. uppsägning. Lönen utgår årligen för 38 veckors undervisning f. v. med 1,400 kr. i ett för allt och utbetalas kvartalsvis. Tillträde sker den 15 nästa augusti. Undervisningsprof afläges på kallelse.

Åhus den 2 febr. 1911.

Direktionen.

Föreståndarinnan

sökes för Föreningen Värmlands Hemslöjds försäljningsmagasin i Karlstad. Tillträde den 1 nästa april. Kompetent person hänvände sig snarast möjligt till föreningens ordförande Kapten Hj. Nisbeth.

Anspråkslös bättre flicka,

ej allt för nng, önskas till hem på landet för att sköta tvenne barn i ålder 11—8 år. Sökanden bör vara barnkär, stadgad och omtänksam samt vara van vid läxläsning och äfven vara kompetent att undervisa 8-åringar i de första grunderna. Svar med foto., ålder, lönepret. och rek. sändes snarast till "S. S.", Strömsnäs bruk p. r.

Mässföreståndarinnan.

För Porjus kraftverksbyggnads ingenjörsmäss i Porjus sökes medelålders, bildad dam som föreståndarinnan. Mässen, som är fullt utrustad med inventarier och servis, kan ifrågasättas drifven antingen som hushåll med aflönad föreståndarinnan eller som föreståndarinnans egen affär. Ansökningar med betyg och referenser samt lönepretentioner eller arrendeerbjudanden skola märkta "Mässföreståndarinnan" vara inlämnade till undertecknad senast den 25 innevarande månad och skall sökande vara beredd att tillträda platsen senast den 24 instundande Mars.

Gällivare i februari 1911.

Arbetschefen.

Affärsduglig, bildad kvinna,

socialt intresserad, med vana att leda en större personal, sökes som chef för ett större handelsföretag i Stockholm. Svar med ref. o. upp-gifter om föregående verksamhet till "A. G.", under adr. S. Gumælii Annonsb., Stockholm, f. v. b.

Kvinnlig trädgårdsmästare

önskas å pensionat vid Södertälje. Sökande bör vara frisk och stark samt kompetent att på egen hand sköta en trädgård. Hjälp med de tyngsta sysslorna kan påräknas af gårdskarlar. Person som äfven vill åtaga sig svara för liten hönsgård, har företräde. Lön 30 å 35 kr. i månaden och allt fritt. Svar med betygsafskrifter och gärna foto till frk. A. Köhler, Post-, riks- och allm. telefonadr. Karlsvik, Södertelje.

Ensamjungfru

får tjänst hos ogift läkare. Före-träde har den som också har in-tresse och fallenhet för sjukvård. Svar till "Ögonläkare", und. adr. S. Gumælii Ann.-b., Sthlm. f. v. b.

**Kvinnliga
arbetsområden.**

Utbildningskurser m. m.
Muntliga och skriftliga
upplysningar genom
**Fredrika-Bremer-
Förbundets Byrå,**
54 Drottninggatan.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre mtr säljes ett parti Kulörta extra prima Congressgardiner 100 cm. breda, Allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggdukar, Bordvaxduk, Tråd 95 öre duss. Foderdomestik 18 öre mtr. Ett parti bättre trädgårdiner i vackra mönster. Bomullstyger fr. 30 öre mtr. Gångmattor fr. 45 öre mtr. Filtar, Gardinstuffvar, Hellylle-Cheviot, god kval. i olika färger.
Allt säljes billigt.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm.

GYNNA ALLTID DAGNYS

ANNONSÖRER!

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹ | 2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 3,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Sprid Dagny!

Wiréns öfverfeta Lanolintvål, fina världens favorittvål.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från

A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.) Kgl. Hoflev.
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Obs.! Fredrika Bremer- Förbundet. Obs!

Å Fredrika Bremer-Förbundet
finnas anmälda lektionsgivare, in-
och utländska, hushållsbiträden af
olika slag, barnfröknar, kontors-
biträden, gymnaster, m. m.
Mottagningstid kl. 12-4.
Adr. Drottninggatan 54, Stock-
holm.
Allm. tel. 48 16. Rikstel. 27 62.

Lektioner i Linnésömnad

(äfvén blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling.
Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibylleg, 36. Hörnet af Karlavägen.
R. T. 35 30. A. T. 210 04.

KOSTYM-ATELIER

MASKINBRODERING
53 Drottninggatan 53, 2 tr.
Systerarna Johansson.
Riks och Allm. telefon.

HERM. HAMNQVIST

Kungl. Hoffotograf.

Biblioteksg. 11, Stockholm.

1 dussin kabinettsfotografier, matt
papper, 12 kronor.

Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning,

27 Klarabergsgatan, STOCKHOLM.

Allm. Tel. 7 43.

Fr. o. m. den 30 jan. realiseras
ritade brickdukar, lysdukar, natt-
påsar, dukar, kuddar m. m. i äldre
mönster, stufvar af kläde, boj, stram-
maljer och band, rester af garner och
silke samt målad och omålad träslöjd
m. m., allt till mycket låga priser.

Parfymner.

Stort och rikhaltigt lager af
de utsökt finaste parfymner från
de förnämsta utländska firmor,
finare och enklare tvålar, kam-
mar, borstar samt finare toalett-
artiklar. Order till landsorten
mot efterkraf.

A. V. Nording,

11 Biblioteksgatan 11.
63 Drottninggatan 63.

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11-4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Sex präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom.
Fritt efter Jules Verne af Alfred
Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspellin. Kar-
tonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning
af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illu-
strationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling
sagor af
Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris
75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn
och ungdom. Fritt
efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustratio-
ner af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och
ungdom af Marie Lou-
Charles G. Gordons lif och stordåd, ise Gagner. 304 sidor,
33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn
och ungdom. Bear-
betning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor. 39
illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Prenumerera på posten eller tel.
Ö. 32 75 på

Mönstertidningen

Konstslöjden i Hemmet.

Pris 3.50 pr år, 12 häften. Lös-
nummer 30 öre. Innehåller mön-
ster till broderier, väfnader, läder-
plastik, gyllenläder, drifning i met-
tall, målning på porslin, trä, m. m.

Prenumeranter få begära mönster.
Äldre årgångar realiseras.

Red.: Valhallavägen 19, n. b.,
Stockholm.

Filial: Haparanda.

G. o. A. MEUKOW.

Damer

som insända denna
annons under adr.:
Klædvæveriet, Vi-
borg, Danmark, få tull- och porto-
fritt sig tillsändt 4 m. (1,30 m. bredt)
mörkblått, svart, mörkgrönt, mörk-
brunt eller grårandigt cheviotskläde
af fin kvalité till en fin kostym för
12 kronor.

“Eldo?”

Effektivaste kok- och värmeapparat. Passar
i såväl rum som kök. Utan inmurning. Flytt-
bar medan den brinner. Enastående praktisk.
pyrdlig och lättskött. Fordrar ytterst ringa
bränsle: ved, kol eller briketter. Mot förskott
eller efterkraf 12:50 från Mobilcaff. Reformo.
Centralpalatset, Stockholm. A. T. 984. Garan-
teras belånenhet. Gräddugn på beställning.
Agenter och försäljare antagas. Begär prospekt.

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Professor Reuterskiölds rösträttsutredning. Af Lydia
Wahlström.

Kvinnor som universitetslärare.

Norska regeringen och kvinnas rätt till statstjänst.

En ny dufvopost.

Riksdagen.

Uppsalabref.

Alice Nordins separatutställning. Af M. R—M.

Insänd litteratur.

En turistfärd under sommaren 1828. Af Jenny Engelke.

Hjalmar Bergman: Amourer: Rec. af Maria Rieck-Müller.
Notiser.

Föreningsmeddelanden.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**